

TEHNOLOŠKA NAVODILA ZA ZATIRANJE AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA

Ameriški škržatek (*Scaphoideus titanus* Ball) je v naravi glavni žuželčji prenašalec karantenske bolezni trte - zlate trsne rumenice, ki jo povzroča fitoplazma *Grapevine flavescence dorée* (FD) s sistemsko okužbo trte (*Vitis* L.). Fitoplazmo FD prenaša na perzistenten način (po infestaciji celo življenjsko dobo) s trte na trto. Zlata trsna rumenica povzroča veliko gospodarsko škodo zlasti pri pridelavi grozdja. Ameriški škržatek živi samo na trti in razvije le en rod na leto.

Odrasel ameriški škržatek meri od 4,8 do 5,5 mm. Zatreti ga je potrebno, preden je možen prenos bolezni z okuženih na neokužene trte, se pravi predvsem v razvojnem stadiju ličinke in nimfe, ki jih najdemo na spodnji strani listov. Ukrep je potrebno izvajati v vseh matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah ter v okuženih vinogradih in njihovi okolici na razmejenem območju, kjer je ugotovljena navzočnost zlate trsne rumenice.

Navzočnost odrasle oblike ameriškega škržatka v vinogradu ugotavljamo z rumenimi lepljivimi pastmi (Bioteh, Rebel, Terminator, ipd.). Te izobesimo v vinograd konec junija. Če ugotovimo ulov, je potrebno tretiranje zoper odrasle oblike. Na razmejenih območjih pa sta ne glede na ulov potrebni dve škropljenji. Vabe menjavamo vsakih 14 dni, ker se sicer njihova učinkovitost zmanjša. Število vab je odvisno od velikosti vinograda. V vinogradih, manjših od 2 hektarov, izobesimo vsaj tri takšne vabe na različna mesta. V večjih vinogradih je priporočljivo izobesiti vsaj eno vabo na vsak hektar vinograda.

Kdor ameriškega škržatka ne pozna dovolj dobro, pošlje ali odnese lepljive plošče na **Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica**, v potrditev. Zaradi lažjega rokovanja lepljive plošče že kar na mestu z obeh strani prekrijemo s tanko prozorno kuhinjsko folijo.

Natančnejše roke zatiranja napove lokalna opazovalno – napovedovalna služba za varstvo rastlin. Če ni drugače navedeno, se pripravki uporabljajo v odmerkih, kot so navedeni za zatiranje groznih sukačev.

Pripravki, ki so registrirani za vinsko trto in delujejo tudi zoper ameriškega škržatka, so:

- indoksakarb (Steward)**
- klorpirifos (Pyrinex 25 CS)
- klorpirifos-metil (Reldan 22 EC)*
- deltametrin (DECIS 2,5 EC)
- piretrin (Kenyatox verde)** – predvsem za ekološko pridelavo

*Uporabljamo ga lahko le 1krat v sezoni

**Uporabljamo ga lahko le 2krat v sezoni

ROKI ZATIRANJA AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA:

V **proizvodnih vinogradih** na razmejenem območju je potrebno izvesti 2 tretiranja:

1. Dva do štiri tedne po začetku izleganja ličink (Primorska: sredi junija) proti ličinkam in nimfam ameriškega škržatka;

2. Sočasno z zatiranjem 2. rodu grozdnih sukačev (Primorska: začetek julija) proti nimfam in prvim odraslim škržatkom.

V **matičnih vinogradih** in **matičnjakih** je potrebno izvesti 3 tretiranja in sicer:

1. Sredi junija (ko je vinska trta povsem odcvetela) proti ličinkam in nimfam ameriškega škržatka;

2. V začetku julija proti nimfam ameriškega škržatka; to je tudi čas zatiranja 2. rodu grozdnih sukačev;

3. Konec julija proti odraslim oblikam ameriškega škržatka.

V **trsnicah** se izvede tri tretiranja z namenskimi insekticidi in sicer:

1. Konec junija proti ličinkam in nimfam ameriškega škržatka;

2. V juliju proti nimfam in odraslim oblikam ameriškega škržatka;

3. V začetku avgusta proti morebitnim odraslim oblikam ameriškega škržatka, ki priletavajo v trsnico iz vinogradov v okolici.

Pred tretiranjem s sredstvi, ki so strupena za čebele, je potrebno odstraniti cvetočo podrast in izvesti druge preventivne ukrepe za varstvo čebel.